

Kristen Amby:

Det er rigtigt, som det siges i Bemærkningerne til Lovforslaget, at under de herskende Forhold er der næppe nogen, der vil mene, at vi kan undvære en Udbyttebegrænsningslov. Det mener heller ikke vi, skønt man i og for sig allerede her kunde rejse det Spørgsmaal: Hvorfor gælder Udbyttebegrænsningsloven ikke for de Selskaber, der er stiftet efter Maj 1940, men kun for de gamle Selskaber? En Del af de Selskaber, der er oprettet under Krigen, er formentlig oprettet, fordi man havde særlig Mulighed for at tjene Penge under Krigen, og for dem gælder Udbyttebegrænsningsloven ikke. Det er en Lov, som bl. a. det ærede Medlem Hr. Lars M. Olsen ikke alene har et Medansvar for, men ogsaa et Hovedansvar for, for det var under en socialdemokratisk Finansminister, den blev til.

I det hele taget finder jeg, at der var for meget Demagogi i det ærede Medlems Udtalelser. Bl. a. skulde det ærede Medlem være klar over, at i 1939 betalte alle de godt og vel 6 000 Aktieselskaber her i Landet et Udbytte paa 130 Mill. Kr., og Arbejdslønnen var dengang 2,7 Milliarder Kr. I 1946, altsaa i afvigte Aar, betalte alle Selskaberne til sammen et Udbytte paa 121 Mill. Kr., medens Arbejdslønnen var 4,3 Milliarder Kr. Der er derfor ikke, synes jeg, nogen som helst Plads for Demagogi i dette Spørgsmaal.

Det ærede Medlem glemte ogsaa at nævne en Ting, som staar i Lovforslaget. Det er jo ikke Meningen, at der skal kunne betales et Udbytte paa 4 pCt af hele Egenkapitalen. Nej, ingen Sinde mere end en Fjerdedel mere end det, der er tilladt efter 1ste Stykke i Lovforslaget. Det er nu mere en indledende Betragtning.

Naar jeg anser det for rigtigt, at Regeringen kommer med Forslag om Ændringer, skyldes det en ganske bestemt Ting. Hvad er det, Samfundet er interesseret i i Forhold til Aktieselskaberne? Samfundet er, som det ærede Medlem Hr. Lars M. Olsen ogsaa sagde, interesseret i en virkelig Konsolidering af Selskaberne til Imødegaaelse af Fremtiden, til nye Investeringer. Vi har, som det ærede Medlem var inde paa, de triste Erfaringer fra sidste Krig, hvor der skete en Udvanding i Form af Friaktier og paa anden Vis med meget store Udbytter. Denne Gang har vi altsaa ved Udbyttebegrænsningsloven, en Lov, som

jeg principielt altid har ment var rigtig under en Krig, hindret Udvanding ved store Udbytter. Man har ved den Skattebestemmelse, vi har om, at Friaktier er Indkomst for den paagældende, ændret dette, men der er sket en saadan Konsolidering i adskillige Selskaber ved Oparbejdelse af meget, meget store Reserver, at Aktionærerne vel ikke har kunnet tvinge større Udbytter igennem, men de har, uden at der var nogen Nødvendighed derfor, kunnet tvinge til Kapitaludvidelser og ad denne Vej udvandede det paagældende Selskab, fordi Udbyttebegrænsningen var af den Art, den var. Hvis man forlængede den gældende Lov uændret, vilde man derfor ikke hindre i adskillige Tilfælde en upaakrævet Investering i Form af Udvanding af Aktiekapitalen for derved at kunne give større Udbytte.

Et Eksempel: Hvis et Selskab har en nominal Aktiekapital paa 1 Mill. Kr. og Reserver paa 5 Mill. Kr. — det er ikke mange, der har det, men dog nogle —, saa maa man ifølge Udbyttebegrænsningsloven kun betale det og det Udbytte i Forhold til, hvad man betalte i 1939, men hvis man udvider Aktiekapitalen til 5 Mill. Kr. — det kan jo ske —, saa kan man betale Udbytte akkurat, som man gjorde med den ene Million, skønt de, der køber de nye Aktier, maaske faar dem til Kurs 100, medens Værdien med en nominal Aktiekapital paa 1 Mill. Kr. er 500. Det er sket hele Tiden under denne Lovgivning. Det har altsaa ogsaa socialdemokratiske Ministre maattet se paa. Den modsatte Side af Billedet er den, at der er adskillige Selskaber og heldigvis Hovedparten, der ikke har villet lade sig drive ind i noget saadant. Baade Ledelsen og, skal vi sige, de gamle Indhavere har strittet imod Udvidelser af denne Art, men de er meget ringere stillet i Forhold til Udbytte end de, der benytter den anden Vej. Det viser jo ogsaa Figura, idet Udbyttet i 1946, hvor vi endda havde Pengeforringelsen og der tjentes mange Penge i Selskaberne, var mindre end i 1939.

Derfor forstaar og billiger jeg, at Regeringen foreslaar Ændringer, hvorved man principielt gaar en anden Vej, nemlig at opfatte Selskabernes Kapital ikke blot som den nominelle Aktiekapital, men som hele Egenkapitalen. Det er jo ikke noget nyt Princip. De svenske Socialdemokrater har for længst gennemført det System i Sverige, at Udbyttet — der har man naturligvis ogsaa Udbyttebegrænsning — sættes i For-